DE FRAGARIA. CAP. CCCXXVII.

C

NOMINA.

Rubus Idæus videtur esse Fragaria.

GRAECIS ut herba quæ fraga gerit nominata sit, certò constituere nobis nondum licet. Sunt tamen qui Βάτου ἰδαίας, hoc est, Rubum Idæum esse putent, eum potissimum qui sine spinis inuenitur. Quorum certè sententiam ob multas uariasq; causas, ut in sequentibus dicemus, minimè repudiandã existimamus. Apuleius Græcis ῥόμαρον appellari scribit, quod si uerum est, alia sit à Comaro quam Dioscorides, Galenus & alij quidam depingunt, necesse est: hæc enim arbor est, illa autem herba. Ego tamen uidi codicem manuscriptũ, in quo hæc uerba: Comaron Græci, Romani Fragum nuncupant: non habebantur. Quicquid uerò sit, ex numero Mororũ esse cõstat eius fructum optimi odoris: hinc à frago uerbo, quod odorẽ reddo significat, herba ipsa Latinis Fragaria, & fructus fragum dici cœperunt. Germani Erdtbeer uocant. Græci autem si Comaron appellarunt, ob fructum arboris eiusdem nominis qui fragis ijs terrestribus similis est, hauddubiè sic dixerunt.

Fragaria unde dicta.

GENERA.

Duo Fragariæ sunt genera. Vna flores fructusq; paulò maiores, altera minores obtinet. Nos una pictura utranque expressimus.

FORMA.

Humi sine caule spargitur, multis à radice lanuginosis pediculis, quorum alij flore candido coronantur, alij trigemino comantur, folio per ambitum serrato atque uenoso, alij fructum gerunt exiguis quidem Moris haud absimilem, cæterum sui generis solidum, callosum, tenerũ, quum maturuit rubentẽ, tum gustu, tum etiam odore suauissimum. Radice foris atra aut rubescente, intus candida, multo fibrata capillitio.

D

LOCVS.

In syluis, dumetis, & in opacis montibus, ac secus uias sponte nascitur. Vnde etiã colligi potest esse Rubum Idæum, quando & is in lucis proueniat. In hortis etiam nonnunquam ut grandiorem fructum ministret, colitur Fragaria.

TEMPVS.

Floret uere, & tota æstate, inq; maximã autumni partem. Fructus tamen eius fugax, rarò nisi æstatis initio inueniri potest.

TEMPERAMENTVM.

De temperamento Fragariæ recentiores diuersa tradunt. Serapio calidam & siccam in secundo ordine tradit. Alij frigidam & humidã in primo: nõnulli, qui tamen prorsus meo iudicio hallucinari uidentur, in tertio ordine scribunt. Nos folia ipsa gustu modicè esse amara, & adstringere deprehendimus, ut siccam esse hac ratione, & minimè humidã oporteat. Quapropter in tanta sententiarũ de eius temperamento diuersitate animaduertendũ, idem de Fragaria, quod de Rubo sentiendum esse, nempe quod folia, flores, fructus & radix adstringãt. Differre tamen inter se, quod folia potissimũ recens nata plurimum in se habeant aqueæ substantiæ, parum uerò adstringant: adeò ut uerisimile sit de ijs locutos esse, qui frigidam & humidã in primo ordine Fragariam statuerunt. Est enim eorum temperies ex terrena frigida essentia, & aquea tepida. Fructus immaturus frigida terrea substantia præditus est, ut frigidus & siccus hoc nomine dici mereatur. Maturus autẽ non parum succi temperati calidi qui dulcis est, modicamq; adstrictionẽ habet, ita ut calidus & siccus dicendus ueniat. De fructu itaque intelligendi erunt, qui Fragariam calidam & siccam esse affirmant. Quare ubi de temperamento Fragariæ agitur, non simpliciter, sed cum prædicta distinctione respondendum est. Vnde cum idem ferè cum Rubo temperamentum habeat Fragaria, iterum hanc ab Idæo Rubo nihil differre uerisimile est.

Folia Fragariæ.

Fructus eiusdem.

VIRES.

A

VIRES.

Quum recentiores in cõmemorandis Fragarię
scorides Rubo Idæo, partim etiam quas Comaro
ascripserint, operepræcium me facturum arbitror
ro, ut nimirum quisq; hac ratione, quapropter i
ornauerint, certius intelligere queat.

EX DIOSC

Idæus Rubus eadem potest quæ Rubus. Am
illitus, oculorũ inflammationibus auxiliatur. Sac
cum aqua potui datur.

EX APVLE

Ad lienis dolorẽ herbæ Fragi succum ex melli
ficere certum est. Ad suspiriosos eiusdem succus
potui datus, mirificum est remedium. Has faculta
herbarius Fragariæ adscribit, nomine tamen Ap
tato. Addit tamen huius fructum comestum sto
contra fœtorem collui, id quod Serapion quoqu

EX RECENT

Herba Fragaria in cibo sumpta medet lienosis
cum pipere candido datur suspiriosis. Fraga sitim
sertim bilioso. Succus Fragis exprimitur, uetusta
medio ad faciei ulcera, oculorũ suffusiones, neq;
noris feruores mulcet matutino & meridie potũ
ria ad glutinanda uulnera, aluum sistendam, mer
B mandas, oris ulcera, eiusdemq; fœtorẽ tollendun
potest, ut inde rursus conijcere liceat Fragariam

DE PHV GERM

CAP. CCCXX

NOMINA.

PHV, ἄῤῥιζα ναρδίου Græcis, Phu & Na
officinis & herbarijs nostri temporis
marck/oder Katzenkraut/oder Au
cet catti odore radicis eius, quo eorũ

GENERA.

Duo sunt præcipua Phu genera. Magnum, q
tur. Hoc descriptioni per omnia respondet, germ
appellatur. Vulgus herbariorũ Valerianã mai
quod alio nomine Valeriana etiam uulgaris nun
drion/& Katzenwurtzel dicitur. Hoc etiam gen
pòst fusius docebimus, non abhorret.

FORMA.

Folia Elaphoboſco, siue Olusatro similia hab
rem, leuem, tenerũ, purpurascentẽ, in medio cõc
ad Narcisi flores accedentes, minores & teneric
Radices in superiore parte minimi digiti crassit
las obliquas ueluti iuncus odoratus, aut ueratrũ
uas, bene odoratas, nardum in gustu referentes,
qua certè descriptione sole clarius fit, herbam q

LEONHART FUCHS De Historia Stirpium Commentarii Insignes BASEL, 1542 THE WARNOCK LIBRARY